

**ELİT SPORCULARDA İLETİŞİM BECERİLERİNİN YILMAZLIK ÜZERİNDEKİ
ETKİSİNE PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİN ARACILIK ROLÜNÜN İNCELENMESİ**
*AN INVESTIGATION OF THE INTERMEDIARY ROLE OF PROBLEM SOLVING ABILITY
IN THE EFFECT OF COMMUNICATION SKILLS ON RESILIENCE OF ELITE ATHLETS*

Nahit ÖZDAYI

Balıkesir Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Mehmet Burak DEMİR

Erciyes Üniversitesi, Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

ÖZ

Araştırma, farklı branşlardaki elit sporcularda iletişim becerilerinin yılmazlık üzerindeki etkisinde problem çözme becerisinin aracılık rolünü incelemeyi amaçlamıştır. Çalışma gönüllü katılım gösteren Futbol, Basketbol, Voleybol, Hentbol, Güreş, Boks, Atletizm, Judo branşlarından toplam 554 elit sporcu ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın verilerini elde etmek için İletişim Becerileri Değerlendirme Ölçeği, Problem Çözme Beceri Ölçeği ve Yılmazlık Ölçeğinden yararlanılmıştır. İletişim becerilerini değerlendirmek için Korkut (1996) tarafından geliştirilen 25 maddeden oluşan "İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği" (İBDÖ) faydalanılmıştır. Çalışmaya katılan elit sporcuların problem çözme becerileri verilerini elde etmek için, Heppner ve Petersen tarafından geliştirilmiş, Şahin ve Heppner (1993) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış olan 35 maddeli Problem Çözme Envanteri (PÇE) uygulanmıştır. Elit sporcuların yılmazlık düzeylerini belirlemek için ise, Gürgân (2006) tarafından geliştirilen 8 alt boyut ve 50 maddelik Yılmazlık Ölçeği kullanılmıştır. Elde edilen verilerin analizi SPSS programı kullanılarak yapılmıştır. Elde edilen verilerin frekans, yüzde analizi, t-testi, one-way anova ve modelin test edilmesi için ise hiyerarşik regresyon analizleri yapılmıştır. Sonuç olarak; elit sporcuların iletişim becerilerinin yılmazlık üzerine etkisi ($\beta=0,804$), modele problem çözme becerisi eklendiğinde ($\beta=0,246$) azalmaktadır. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin yılmazlığa etkisinde problem çözme becerisinin kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: İletişim, elit sporcu, problem çözme, yılmazlık

ABSTRACT

An Investigation of the Intermediary Role of Problem Solving Ability in the Effect of Communication Skills on Resilience of Elite Athletes

The aim of this study was to examine the effect of communication skills of elite athletes from different sports on resilience and intermediary role of problem solving. The study was conducted with a total of 554 elite athletes who voluntarily participated in the study from the sports of football, basketball, volleyball, handball, wrestling, boxing, athletics and judo. Communication Skills Evaluation Scale, Problem Solving Skills Scale and Resilience Scale were used as data collection instruments. Communication Skills Evaluation Scale (CSES) which was developed by Korkut (1996) and consists of 25 items was used in order to evaluate the communication skills of elite athletes. Problem Solving Skills Scale (PSSS) which was developed by Heppner and Petersen, adapted into Turkish by Şahin and Heppner(1993) and consists of 35 items was used in order to find out the problem solving skills of the elite athletes. Resilience Scale which was developed by Gürgân (2006) and consists of 8 factors and 50 items was used to determine the resilience levels of elite athletes. All the data were analyzed with SPSS software. Frequency, percent, t-test, one-way analysis of variance (ANOVA) and hierarchical regression were used for the statistical analysis of the collected data. The effect of communication skills of elite athletes on resilience ($\beta=0,804$) decreased when the problem solving ($\beta=0,246$) skill was included to the model. This result revealed that problem solving skills had partial intermediary role for the effect of communication skills of elite athletes on resilience.

Keywords: Elite Athletes, Communication Skill, Problem Solving, Resilience

1.GİRİŞ

İnsanın var olduğu her noktada büyük bir önemi bulunan iletişim, sıradan bir aktivite olmanın ötesinde, önemli bir beceri de gerektirmektedir. Bireyin kendisini daha iyi ifade etmesi ve karşısındaki bireyleri daha iyi anlayabilmesi açısından iletişim kilit role sahip bir unsurdur. Bu nedenle bireyler, hayatları boyunca gerek eğitim gerekse kişisel tecrübeleri neticesinde iletişim kurmanın boyutlarını ve kendilerine getirilerini öğrenmektedirler.

Olumlu ve olumsuz yönleri dâhilinde varlığı söz konusu olan iletişim, insanın aktif olarak var olduğu alanlardan biri olarak spor dünyasında da hem icra edildiği ortamda hem de yönetim bazında güçlü, etkin, sürekli ve yönlendirici etki ile ön plana çıkmıştır. (Katırcı ve Uztuğ, 2009). Özellikle takım sporları içerisinde, ekibi yöneten ve yönlendiren kişi ile onun yönetimi altındaki sporcuların iletişimi başarı/başarısızlık ekseninde büyük bir etkiye sahiptir (Küçük ve Koç, 2004).

Elit düzeyde sporu icra eden bireyler için iletişim başarısının devamlılığı ve kendisini, tecrübe kazanmış ve hatta başarı kazanmış bir sporcu olarak tanıtmak açısından kritik bir değere sahiptir (Ulukan, 2012).

Yılmazlık, sporcunun kendisini spor faaliyetleri, başarı ve ödül gibi olgular için hazır tutması adına öz motivasyon faktörü olarak ortaya çıkmaktadır. Böylece sporcu fiziksel olarak vermiş olduğu mücadelenin ötesine geçebilmekte ve başarı adına gerçek anlamda kendisini hazır hissedebilmektedir (Kırımlioğlu ve Çokluk, 2012).

Sporcu karakteristikleri incelendiğinde yılmazlığın elit sporcu için olmazsa olmaz bir özellik olduğu düşünülmektedir. Yılmazlık özelliği yüksek olmayan bir sporcunun takım ve bireysel sporlarda başarı ve performans göstermesi beklenilmemektedir. Sporda yılmazlığın başarı getirdiği ve başarı için bu değişkenle nedensel ilişkisi olan öncü değişkenlerin araştırılması spor bilimine başarıya giden yolda anahtar olacaktır. Bu doğrultuda çalışma kapsamında, elit sporcularda iletişim becerilerinin yılmazlık üzerindeki etkisinde problem çözme becerisinin aracılık rolünün araştırılması hedeflenmektedir.

2.YÖNTEM

Araştırmanın evrenini, Elit düzeyde spor yapan takım ve bireysel spor branşlarında aktif spor yapan sporcular oluşturmaktadır. 2014-2015 sezonları ve müsabaka dönemleri esas alınarak veri toplanması gerçekleştirilmiştir. Futbol branşında erkeklerde TFF Süper Lig, TFF 1.Lig, 2. ve 3.Lig Kadınlar 1. ve 2. Lig kulüpleri çalışmaya dâhil edilmiştir.

Araştırmanın örneklemini rastgele (random) yöntem ile seçilen elit sporcular oluşturmaktadır. Veri toplanması sırasında gerek takım sporları gerekse bireysel sporcular için takımların kamp yaptığı tesislere, milli takım kamp merkezlerine gidilerek önermeler hakkında bilgilendirme yapılmış olup veriler elde edilmiştir. Araştırmada 597 anket dağıtılarak 554 kullanılabilir anket elde edilmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak ölçekler kullanılmıştır. Anket kişisel bilgi formu, iletişim becerileri ölçeği, problem çözme becerileri envanteri ve yılmazlık ölçeği olmak üzere dört bölümden oluşmaktadır.

Korkut (1996) tarafından geliştirilen ve geçerlik ve güvenilirliği yapılmış “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeği” (İBDÖ) kullanılmıştır. Ölçek 5’li likert tipi ölçektir ve 25 sorudan oluşmaktadır. Ölçek “her zaman(5), sıklıkla (4), bazen (3), nadiren (2) ve hiçbir zaman (1)” olmak üzere derecelendirilmiş seçeneklerden oluşmaktadır. Tersine maddelerin olmadığı ölçekte yüksek puan, bireylerin kendi iletişim becerilerini olumlu yönde değerlendirdikleri anlamındadır. Bu araştırmada iletişim becerileri ölçeğinin genel güvenilirliği $\alpha=0,911$ olarak yüksek derecede güvenilir bulunmuştur.

Problem Çözme Envanteri: Problem çözme envanteri (PÇE) Heppner ve Petersen tarafından geliştirilmiş, Şahin ve Heppner (1993) tarafından Türkçe’ye uyarlanmıştır. Problem Çözme Envanteri, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendisini algılayışını ölçen, kendini değerlendirme türü bir ölçektir. Envanter 35 maddeden 6’lı likert ölçeğinden oluşmaktadır. Verilen cevaplara 1 ile 6 arasında değişen puanlar verilir. Puanlamada 9, 22 ve 29. Maddeler puanlama dışı tutulur. Puanlama 32 madde üzerinden yapılır. 1, 2, 3, 4, 11, 13, 14, 15, 17, 21, 25, 26, 30 ve 34. maddeler ters olarak puanlanır. Envanterden alınabilecek puan ranjı, 32-192’dir. Ölçekten alınan toplam puanların yüksekliği, bireyin problem çözme becerileri konusunda kendini yetersiz olarak algıladığını gösterir (Savaşır ve Şahin, 1997). Bu araştırmada problem çözme becerisi envanterinin genel güvenilirliği 0,817 olarak yüksek derecede güvenilir bulunmuştur.

Yılmazlık ölçeği Gürgân (2006) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek Gürkan tarafından “Grupla Psikolojik Danışmanın Üniversite Öğrencilerinin Yılmazlık Düzeylerine Etkisi” isimli doktora tezinden türetilerek

geliştirilmiştir. Ölçek 50 maddeden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri “Hiç tanımlamıyor (1), Biraz tanımlıyor (2), Orta düzeyde tanımlıyor (3), İyi tanımlıyor (4), Çok iyi tanımlıyor (5)” şeklinde yapılmakta ve puanlanmaktadır. Yılmazlık ölçeğinin 1, 4, 5, 9, 10, 14, 16, 17, 20, 26, 27, 32, 33, 35, 38, 39, 41, 42, 43, 44, 47 ve 49. maddeleri ters kodlanmaktadır. Ölçek güçlü olma, girişimci olma, iyimser olma/yaşama bağlı olma, iletişim/ilişki kurma, öngörü, amaca ulaşma, lider olma, araştırmacı olma olarak sekiz alt boyuttan oluşmaktadır. Alt boyut puanlarındaki artış yılmazlığın yüksekliğini, azalma ise yılmazlığın düşüklüğünü göstermektedir. Gürkan ölçeğin güvenilirliğini 0.87 olarak bulmuştur. Bu araştırmada ölçeğin genel güvenilirliği $\alpha=0.94$ olarak yüksek derecede güvenilir bulunmuştur.

Araştırmada elde edilen veriler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 22.0 programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin değerlendirilmesinde tanımlayıcı istatistiksel yöntemleri olarak sayı, yüzde, ortalama, standart sapma kullanılmıştır.

İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında t-testi, ikiden fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Tek yönlü (One way) Anova testi kullanılmıştır. Anova testi sonrasında farklılıkları belirlemek üzere tamamlayıcı post-hoc analizi olarak Scheffe testi kullanılmıştır.

Araştırmanın sürekli değişkenleri arasında nedensellik ilişkisini belirlemek üzere; bağımsız değişkenler yardımıyla zor elde edilen bağımlı değişken değerini kestirmek için regresyon analizi uygulanır (http://www.istatistikanaliz.com/regresyon_analizi.asp).

Elde edilen bulgular %95 güven aralığında, %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmiştir.

3.BULGU VE TARTIŞMA

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için, araştırmaya katılan elit sporculardan ölçekler yoluyla toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Ölçeklere Ait Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Elit Sporcuların İletişim Becerileri Düzeyi Ortalaması

	N	Ort	Ss	Min.	Max.
İletişim Becerileri	554	100,448	13,546	42,000	125,000

Araştırmaya katılan elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi ortalamasının (100,448 ± 13,546) düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Elit Sporcuların Problem Çözme Becerisi Düzeyi Ortalaması

	N	Ort	Ss	Min.	Maks.
Problem Çözme Becerisi	554	96,740	17,346	45,000	135,000

Araştırmaya katılan elit sporcuların “problem çözme becerisi” düzeyi ortalamasının (96,740 ± 17,346) düzeyde olduğu görülmektedir.

Tablo 3. Araştırmaya Katılan Elit Sporcuların Yılmazlık Düzeylerinin Ortalamaları

	N	Ort	Ss	Min.	Max.
Güçlü Olma	554	64,507	12,616	19,000	90,000
Girişimci Olma	554	31,700	5,702	17,000	45,000
İyimser Olma/yaşama Bağlı Olma	554	18,336	4,398	5,000	25,000
İletişim/ilişki Kurma	554	14,394	3,598	4,000	20,000
Öngörü	554	10,368	2,342	5,000	15,000
Amaca Ulaşma	554	14,796	3,605	4,000	20,000
Lider Olma	554	17,912	3,844	6,000	25,000
Araştırmacı Olma	554	7,370	2,031	2,000	10,000
Genel Yılmazlık Durumu	554	179,383	31,742	66,000	244,000

Araştırmaya katılan elit sporcuların yılmazlık düzeylerinin ortalamaları incelendiğinde, “güçlü olma” düzeyi ortalamasının (64,507 ± 12,616); “girişimci olma” düzeyi ortalamasının (31,700 ± 5,702); “iyimser olma/yaşama bağlı olma” düzeyi ortalamasının (18,336 ± 4,398); “iletişim/ilişki kurma” düzeyi ortalamasının (14,394 ± 3,598); “öngörü” düzeyi ortalamasının (10,368 ± 2,342); “amaca ulaşma” düzeyi ortalamasının (14,796 ± 3,605); “lider olma” düzeyi ortalamasının (17,912 ± 3,844); “araştırmacı olma” düzeyi ortalamasının (7,370 ± 2,031); “genel yılmazlık” düzeyi ortalamasının (179,383 ± 31,742) düzeyde olduğu görülmektedir.

İletişim Becerilerinin Yılmazlık Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bu bölümde iletişim becerilerinin yılmazlık üzerine etkisinde problem çözme becerisinin aracılık ilişkisine yönelik analizlere ilişkin bulgular verilmiştir.

İletişim Becerilerinin Güçlü Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından güçlü olma üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 4. İletişim Becerilerinin Güçlü Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			Güçlü Olma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	104,494	41,741	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,413	-16,227	0,000
F	109,200			263,329		
R²	0,164			0,322		
Bağımsız Değişken	Güçlü Olma			Güçlü Olma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	33,019	8,728	0,000	89,039	16,924	0,000
İletişim Becerileri	0,313	8,398	0,000	0,118	3,331	0,001
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,376	-13,608	0,000
F	70,526			139,621		
R²	0,112			0,334		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0,05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile güçlü olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=263,329$; $p=0,000<0,05$). Güçlü olma düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,322$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi güçlü olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,413$).

İletişim becerileri ile güçlü olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=70,526$; $p=0,000<0,05$). Güçlü olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,112$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi güçlü olma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,313$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile güçlü olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=139,621$; $p=0,000<0,05$). Güçlü olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,334$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi güçlü olma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,118$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi güçlü olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,376$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin güçlü olma düzeyi üzerine etkisi ($\beta=0,313$), modele problem çözme becerisi eklendiğinde ($\beta=0,118$) azalmaktadır. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin güçlü olmaya etkisinde problem çözme becerisinin kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin Girişimci Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından girişimci olma üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 5. İletişim Becerilerinin Girişimci Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			Girişimci Olma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	48,859	42,200	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,177	-15,056	0,000
F	109,200			226,683		
R²	0,164			0,290		
Bağımsız Değişken	Girişimci Olma			Girişimci Olma		
	β	T	p	β	t	p
Sabit	20,287	11,602	0,000	45,508	18,558	0,000
İletişim Becerileri	0,114	6,587	0,000	0,026	1,550	0,122
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,169	-13,144	0,000
F	43,384			114,830		
R²	0,071			0,292		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0,05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile girişimci olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=226,683$; $p=0,000<0,05$). Girişimci olma düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,290$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi girişimci olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,177$).

İletişim becerileri ile girişimci olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=43,384$; $p=0,000<0,05$). Girişimci olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,071$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi girişimci olma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,114$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile girişimci olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=114,830$; $p=0,000<0,05$). Girişimci olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,292$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi girişimci olma düzeyini etkilememektedir ($p=0,122>0,05$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi girişimci olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,169$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin girişimci olma düzeyi üzerine etkisi ($\beta=0,114$), modele problem çözme becerisi eklendiğinde ($\beta=0,122$) azalmaktadır. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin girişimci olmaya etkisinde problem çözme becerisinin kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin İyimser Olma/Yaşama Bağlı Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından iyimser olma/yaşama bağlı olma üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 6. İletişim Becerilerinin İyimser Olma/Yaşama Bağlı Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			İyimser Olma/yaşama Bağlı Olma		
	β	T	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	31,001	34,132	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,131	-14,166	0,000
F	109,200			200,684		
R²	0,164			0,265		
	İyimser Olma/yaşama Bağlı Olma			İyimser Olma/yaşama Bağlı Olma		

Bağımsız Değişken	β	T	p	β	t	p
Sabit	10,600	7,791	0,000	29,605	15,365	0,000
İletişim Becerileri	0,077	5,737	0,000	0,011	0,822	0,412
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,128	-12,606	0,000
F	32,913			100,620		
Model (p)	0,000			0,000		
R ²	0,055			0,265		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F=109,200; p=0,000<0.05). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür (R²=0,164). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır (β =-0,520).

Problem çözme becerisi ile iyimser olma/yaşama bağlı olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F=200,684; p=0,000<0.05). İyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür (R²=0,265). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyini azaltmaktadır (β =-0,131).

İletişim becerileri ile iyimser olma/yaşama bağlı olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F=32,913; p=0,000<0.05). İyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür (R²=0,055). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyini arttırmaktadır (β =0,077).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile iyimser olma/yaşama bağlı olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (F=100,620; p=0,000<0.05). İyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür (R²=0,265). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyini etkilememektedir (p=0.412>0.05). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyini azaltmaktadır (β =-0,128).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyi üzerine etkisinin modele problem çözme becerisi eklendiğinde ortadan kalktığı belirlenmiştir. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin iyimser olma/yaşama bağlı olmaya etkisinde problem çözme becerisinin tam aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin İletişim/İlişki Kurma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından iletişim/ilişki kurma üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 7. İletişim Becerilerinin İletişim/İlişki Kurma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			İletişim/ilişki Kurma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	24,332	32,277	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,103	-13,394	0,000
F	109,200			179,396		
R ²	0,164			0,244		
Bağımsız Değişken	İletişim/ilişki Kurma			İletişim/ilişki Kurma		
	β	T	p	β	t	p
Sabit	6,777	6,170	0,000	20,819	13,084	0,000
İletişim Becerileri	0,076	6,998	0,000	0,027	2,504	0,013
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,094	-11,279	0,000
F	48,970			93,688		
R ²	0,080			0,251		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0.05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile iletişim/ilişki kurma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=179,396$; $p=0,000<0.05$). İletişim/ilişki kurma düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,244$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi iletişim/ilişki kurma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,103$).

İletişim becerileri ile iletişim/ilişki kurma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=48,970$; $p=0,000<0.05$). İletişim/ilişki kurma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,080$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi iletişim/ilişki kurma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,076$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile iletişim/ilişki kurma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=93,688$; $p=0,000<0.05$). İletişim/ilişki kurma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,251$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi iletişim/ilişki kurma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,027$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi iletişim/ilişki kurma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,094$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin iletişim/ilişki kurma düzeyi üzerine etkisi ($\beta=0,076$), modele problem çözme becerisi eklendiğinde ($\beta=0,027$) azalmaktadır. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin iletişim/ilişki kurmaya etkisinde problem çözme becerisinin kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin Öngörü Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından öngörü üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 8. İletişim Becerilerinin Öngörü Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			Öngörü		
	β	T	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	16,451	32,917	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,063	-12,365	0,000
F	109,200			152,888		
R²	0,164			0,215		
Bağımsız Değişken	Öngörü			Öngörü		
	β	T	p	β	t	p
Sabit	4,904	6,928	0,000	13,046	12,448	0,000
İletişim Becerileri	0,054	7,788	0,000	0,026	3,684	0,000
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,055	-9,928	0,000
F	60,651			84,972		
R²	0,097			0,233		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0.05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile öngörü arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=152,888$; $p=0,000<0.05$). Öngörü düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,215$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi öngörü düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,063$).

İletişim becerileri ile öngörü arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=60,651$; $p=0,000<0.05$). Öngörü düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,097$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi öngörü düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,054$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile öngörü arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=84,972$; $p=0,000<0.05$). Öngörü düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,233$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi öngörü düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,026$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi öngörü düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,055$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin öngörü düzeyi üzerine etkisi ($\beta=0,054$), modele problem çözme becerisi eklendiğinde ($\beta=0,026$) azalmaktadır. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin öngörüye etkisinde problem çözme becerisinin kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin Amaca Ulaşma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından amaca ulaşma üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 9. İletişim Becerilerinin Amaca Ulaşma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			Amaca Ulaşma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	25,209	33,893	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,108	-14,223	0,000
F	109,200			202,291		
R²	0,164			0,267		
Bağımsız Değişken	Amaca Ulaşma			Amaca Ulaşma		
	β	T	p	β	t	p
Sabit	8,358	7,500	0,000	23,940	15,175	0,000
İletişim Becerileri	0,064	5,829	0,000	0,010	0,912	0,362
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,105	-12,623	0,000
F	33,981			101,531		
R²	0,056			0,267		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0.05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile amaca ulaşma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=202,291$; $p=0,000<0.05$). Amaca ulaşma düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,267$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi amaca ulaşma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,108$).

İletişim becerileri ile amaca ulaşma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=33,981$; $p=0,000<0.05$). Amaca ulaşma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,056$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi amaca ulaşma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,064$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile amaca ulaşma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=101,531$; $p=0,000<0.05$). Amaca ulaşma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,267$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi amaca ulaşma düzeyini etkilememektedir ($p=0,362>0.05$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi amaca ulaşma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,105$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin amaca ulaşma düzeyi üzerine etkisinin modele problem çözme becerisi eklendiğinde ortadan kalktığı belirlenmiştir. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin amaca ulaşmaya etkisinde problem çözme becerisinin tam aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin Lider Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından liderlik olma üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 1. İletişim Becerilerinin Lider Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			Lider Olma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	28,599	35,585	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,110	-13,510	0,000
F	109,200			182,511		
R²	0,164			0,247		
Bağımsız Değişken	Lider Olma			Lider Olma		
	β	T	p	β	t	p
Sabit	10,772	9,088	0,000	26,464	15,541	0,000
İletişim Becerileri	0,071	6,078	0,000	0,016	1,422	0,156
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,105	-11,777	0,000
F	36,948			92,435		
R²	0,061			0,249		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0,05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile lider olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=182,511$; $p=0,000<0,05$). Lider olma düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,247$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi lider olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,110$).

İletişim becerileri ile lider olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=36,948$; $p=0,000<0,05$). Lider olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,061$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi lider olma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,071$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile lider olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=92,435$; $p=0,000<0,05$). Lider olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,249$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi lider olma düzeyini etkilememektedir ($p=0,156>0,05$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi lider olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,105$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin lider olma düzeyi üzerine etkisinin modele problem çözme becerisi eklendiğinde ortadan kalktığı belirlenmiştir. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin lider olmaya etkisinde problem çözme becerisinin tam aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin Araştırmacı Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin yılmazlık alt boyutlarından araştırmacı olma üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 2. İletişim Becerilerinin Araştırmacı Olma Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			Araştırmacı Olma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	11,820	26,243	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,046	-10,037	0,000
F	109,200			100,743		
R²	0,164			0,153		
Bağımsız Değişken	Araştırmacı Olma			Araştırmacı Olma		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	3,891	6,183	0,000	10,140	10,644	0,000
İletişim Becerileri	0,035	5,578	0,000	0,013	2,000	0,046
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-0,042	-8,383	0,000
F	31,111			52,645		
R²	0,052			0,157		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0,05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile araştırmacı olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=100,743$; $p=0,000<0,05$). Araştırmacı olma düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,153$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi araştırmacı olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,046$).

İletişim becerileri ile araştırmacı olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=31,111$; $p=0,000<0,05$). Araştırmacı olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,052$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi araştırmacı olma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,035$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile araştırmacı olma arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=52,645$; $p=0,000<0,05$). Araştırmacı olma düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,157$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi araştırmacı olma düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,013$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi araştırmacı olma düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,042$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin araştırmacı olma üzerine etkisi ($\beta=0,035$), modele problem çözme becerisi eklendiğinde ($\beta=0,013$) azalmaktadır. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin araştırmacı olmaya etkisinde problem çözme becerisinin kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

İletişim Becerilerinin Genel Yılmazlık Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolü

İletişim becerilerinin genel yılmazlık üzerine etkisinde problem çözmenin aracılık rolünü belirlemek üzere hiyerarşik regresyon analizi uygulanmıştır. Regresyon analizlerine ilişkin bulgular aşağıda verilmiştir.

Tablo 3. İletişim Becerilerinin Genel Yılmazlık Üzerine Etkisinde Problem Çözmenin Aracılık Rolüne İlişkin Hiyerarşik Regresyon Analizi

Bağımsız Değişken	Problem Çözme Becerisi			Genel Yılmazlık		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	149,012	29,523	0,000	290,764	48,868	0,000
İletişim Becerileri	-0,520	-10,450	0,000	-	-	-
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-1,151	-19,018	0,000
F	109,200			361,674		
R²	0,164			0,395		
Bağımsız Değişken	Genel Yılmazlık			Genel Yılmazlık		
	β	t	p	β	t	p
Sabit	98,608	10,385	0,000	258,560	20,629	0,000

İletişim Becerileri	0,804	8,584	0,000	0,246	2,914	0,004
Problem Çözme Becerisi	-	-	-	-1,073	-16,310	0,000
F	73,683			187,535		
R²	0,116			0,403		

İletişim becerileri ile problem çözme becerisi arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=109,200$; $p=0,000<0.05$). Problem çözme becerisi düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,164$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-0,520$).

Problem çözme becerisi ile genel yılmazlık arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=361,674$; $p=0,000<0.05$). Genel yılmazlık düzeyinin belirleyicisi olarak problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) güçlü olduğu görülmüştür ($R^2=0,395$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi genel yılmazlık düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-1,151$).

İletişim becerileri ile genel yılmazlık arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=73,683$; $p=0,000<0.05$). Genel yılmazlık düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) zayıf olduğu görülmüştür ($R^2=0,116$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi genel yılmazlık düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,804$).

İletişim becerileri, problem çözme becerisi ile genel yılmazlık arasındaki ilişki belirlemek üzere yapılan regresyon analizi istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($F=187,535$; $p=0,000<0.05$). Genel yılmazlık düzeyinin belirleyicisi olarak iletişim becerileri, problem çözme becerisi değişkenleri ile ilişkisinin (açıklayıcılık gücünün) olduğu görülmüştür ($R^2=0,403$). Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi genel yılmazlık düzeyini arttırmaktadır ($\beta=0,246$). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi genel yılmazlık düzeyini azaltmaktadır ($\beta=-1,073$).

Yapılan hiyerarşik regresyon analizleri sonucunda elit sporcuların iletişim becerilerinin yılmazlık üzerine etkisi ($\beta=0,804$), modele problem çözme becerisi eklendiğinde ($\beta=0,246$) azalmaktadır. Bu sonuç elit sporcularda iletişim becerilerinin yılmazlığa etkisinde problem çözme becerisinin kısmi aracılık rolü olduğunu göstermektedir.

4.SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma, elit sporcuların iletişim becerilerinin yılmazlık düzeyi üzerinde etkisini belirlerken problem çözmenin aracılık düzeyini araştırmak amacıyla oluşturulmuştur.

Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi problem çözme becerisi düzeyini azaltmaktadır (Tablo 8). Nacar (2010) tarafından yapılan benzer bir çalışmada öğretmenlerin iletişim becerileri ile kişilerarası problem çözme becerileri arasında anlamlı bir ilişki olduğu bulunmuştur. İletişim becerileri arttıkça problem çözme de problem yaşanabileceği olgusu üzerinde durulduğu dikkat çekmektedir.

Problem çözme becerisi düzeyi güçlü olma düzeyini azaltmaktadır (Tablo 4). Elit sporcularda iletişim becerilerinin güçlü olmaya etkisinde problem çözme becerisinin aracılık rolü dikkat çekmiştir. Literatürde, Yılmaz (2011) tarafından gerçekleştirilen bir araştırmada okul öncesi öğretmenlerinin iletişim becerileri, problem çözme becerileri ve empatik eğilim düzeyleri arasında anlamlı ilişkiler tespit edilmiştir. İletişim becerileri ile problem çözme arasındaki ilişki bu açıdan anlamlı görülmektedir.

Başka bir çalışmada da, katılımcıların iletişim becerileri ile problem çözme becerileri arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki saptandığı görülmektedir (Piji, 2012). Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyini azaltıyor olması yanı sıra elit sporcuların iletişim becerileri düzeyinin iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyini arttırdığı sonucu önem taşımaktadır. Aynı zamanda, elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi iyimser olma/yaşama bağlı olma düzeyini azaltmaktadır. Literatürde bu konuya dair çalışmaların kısıtlı olduğu görülmektedir. Bunlardan birinde; Augusto Landa ve meslektaşlarının (2008) hemşirelerle çalıştığı görülmektedir. Elde ettikleri bulgular incelendiğinde; duygusal zekâsı yüksek olan hemşirelerin problem çözme becerilerinin de arttığı bulgusu bu çalışma bulguları ile paraleldir. Aynı zamanda duygusal zekâsı yüksek hemşirelerin stres düzeylerini azaltmaları için uygun stratejiler belirleyebildikleri saptanmıştır. Benzer şekilde, İşmen'in (2001) üniversite öğrencilerinde duygusal zekâ ile problem çözme becerisi algısı arasındaki ilişkiyi incelediği görülmektedir. İlgili araştırmada da duygusal zekâ seviyesi arttıkça problem çözme becerisi algısında da artış olduğu bulunmuştur. Sporcular için çalışma bulgularının farklı olması sonucu iletişim becerilerinin daha büyük önem taşıdığını düşündürebilir..

Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi iletişim/ilişki kurma düzeyini arttırmaktadır (Tablo 7). Bilindiği üzere, duygusal olgunluk, kişinin kendi duygularını anlaması ve yaşam düzeyini maksimize edebilecek şekilde düzenlemesi, başkalarının duyguları için empati yapabilmesi olarak ifade edilmektedir (Dilekman vd. 2008). Elde edilen bulgulara göre Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi iletişim/ilişki kurma düzeyini azaltmaktadır. Algılamaların yanlı tarafları ve bilişsel kapasitelerinin farkında olan kişilerin kendi sınırlarını daha iyi bildiği kabul edilmektedir. Aynı zamanda daha objektif bakış açısına sahip oldukları görülmektedir. Kişinin hem kendi, hem diğerlerine ve onlarla olan iletişimlerine yönelik değer yargılarını da iyi saptamak ve anlamak iletişim sürecini doğru değerlendirmeyi mümkün kılacaktır (Özer, 2000). Bu bağlamda sporcular için artırılması gereken bir olgu olduğu dikkat çekmektedir.

Elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi öngörü düzeyini azaltmaktadır (Tablo 8). Literatürde, Salovey ve Mayer'in (1990) belirttiği üzere; duygusal zekâ adaptif olmaya dair becerileri, duyguları anlayıp yorumlayabilmeyi ve ifade edebilme niteliğini etkileyen bir olgudur. Böylelikle, duyguların düzenlenmesini ve hayatta karşılaşılan problemlerin çözümü için duyguların olumlu kullanılabilme niteliklerini etkileyecektir. Bu bağlamda pozitif bir ilişki beklenmiş ve elde edilen bulgu şaşırtıcı olmuştur.

Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi lider olma düzeyini arttırmaktadır (Tablo 10). Problem çözme becerisi düzeyi lider olma düzeyini azaltmaktadır. Literatürde, Çetinkaya (2011) tarafından gerçekleştirilen bir çalışmada üniversite öğrencileri katılımcılar olarak belirlenmiştir. Katılımcıların duygusal zekâları ile iletişim becerileri arasındaki ilişkinin karşılaştırıldığı çalışmada duygusal zekâ ve iletişim becerileri boyutları arasında pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu saptanmıştır. Benzer bir çalışmada Gürşimşek (2008) katılımcıların duygusal zekâ düzeyleri ve iletişim becerileri düzeyi arasında olumlu yönde anlamlı bir ilişki olduğunu belirtmiştir. Austin ve ark. (2005), katılımcılarının duygusal zekâ ve iletişim becerilerini karşılaştırdığı çalışma bulgusunda, yüksek duygusal zekâyâ sahip öğrencilerin iletişim becerileri ile ilgili olumlu duygularını bildirdiklerini belirtmiştir.

Elde edilen bulgulara göre, elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi genel yılmazlık düzeyini azaltmaktadır (Tablo 8). Bu açıdan Benard'ın (1997) ifade ettikleri önem taşımaktadır. Araştırmasında, katılımcılarda yılmazlığın gelişmesinde okulun sosyal yetkinlik, problem çözme becerileri, eleştirel düşünebilme, bağımsızlık ve amaç duygusunu kazandırması gerekliliğini ifade etmiştir. Böylelikle iletişim becerileri ile yılmazlık ilişkili olarak artış gösterecektir. Bu açıdan elde edilen şu bulgu önemlidir: Elit sporcuların iletişim becerileri düzeyi genel yılmazlık düzeyini arttırmaktadır. Literatürde, dıştan kontrol odaklılık, problem çözme becerisi, öğrenilmiş çaresizlik ve umutsuzluk ise yılmazlık ile olumsuz yönde ilişkili olduğu ifade edilmektedir. Büyüköztürk (2013) bu bağlamda gerçekleştirdiği çalışmasında; yılmazlığın, problem çözememe ile -.79, öğrenilmiş güçlülük ile .76, umutsuzluk ile -.67, dıştan kontrol odağı ile -.44, ilişkili olduğu ifade edilmiştir. Aynı zamanda; elit sporcuların problem çözme becerisi düzeyi genel yılmazlık düzeyini azaltmaktadır.

Sporcuların eğitim gördükleri kurumlardan başlayarak yer aldıkları bütün örgütlerde hizmet içi eğitim programlarını oluşturma ve bu programlar dâhilinde özellikle iletişim, duyguların yönetilmesi dolayısıyla duygusal zekâ ve iletişim becerileri konularına yer vermek önerilmektedir.

Problem çözme becerilerinin artırılmasına dair ek çalışmaların da programa dâhil olması faydalı görünmektedir. Bu üç ana değişkenin biraradalığı ve birbirini etkiliyor olduğu kanıtlandığından birine yönelik eğitimin diğerine de fayda sağlayacağı kabul edilebilir.

KAYNAKÇA

Augusto Landa J.M, López-Zafra E, Berrios Martos M.P, Aguilar-Luzón Mdel C. (2008)., The relationship between emotional intelligence, occupational stress and health in nurses: a questionnaire survey. *Int J Nurs Stud*;45:888- 901. 37.

Austin E, Evens J.P. Goldwater R, Potter V (2005). "A Preliminary Study of Emotional Intelligence, Empathy and Exam Performance in First Year Medical Students", *Personality and Individual Difference*; Vol 39, pp.1395-1405.

Benard B, Marshall K (1997). A framework for practice (CAREI): Tapping innate resilience. Berkeley, California.

Büyüköztürk Ş (2013). Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı, istatistik, araştırma deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum. Ankara: Pegem Yayıncılık.

- Çetinkaya Ö, Alparlan, A. M (2011). Duygusal Zekânın İletişim Becerileri Üzerine Etkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 16, Sayı: 1, Ss. 363-377.
- Dilekman M, Başçı Z, Bektaş F (2008). “Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İletişim Becerisi”, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi / Journal Of Graduate School Of Social Sciences, Cilt 12, Sayı 2, s.223-231.
- Gürgân U (2006). Grupla Psikolojik Danışmanın Üniversite Öğrencilerinin Yılmazlık Düzeylerine Etkisi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri anabilim dalı, Eğitimde Psikolojik Hizmetler, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Programı, Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara.
- Gürşimşek I, Vural D.E, Demirsöz E.S (2008). Öğretmen Adaylarının Duygusal Zekâları İle İletişim Becerileri Arasındaki İlişki, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, Sayı: 16 S:1-11.
- Heppner P, Petersen C. H (1982). “The Development and Implications of a Personal Problem-Solving Inventory”, Journal of Counseling Psychology. 29 (1), 66-75.
- Heppner P.P, Baker C. E (1997). Application of problem solving inventory, Measurement and Evaluation in Counseling and Development, 29(4),129-143.
- İşmen E.A (2001). Duygusal zekâ ve problem çözme. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi;13:111-24.
- Katırcı H, Uztuğ F (2009). Spor Kulüplerinde İletişim Yönetimi: Türkiye Profesyonel Futbol Liglerinde Yer Alan Spor Kulüplerinin İletişim Uygulamalarına İlişkin Araştırma, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(1), ss:149-168.
- Kırımlioğlu H, Çokluk G.F, (2012). Türk Antrenörlerin Yılmazlık Düzeylerinin İncelenmesi, Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt:11 Sayı:39 (115-127).
- Korkut F (1996). “İletişim Becerilerini Değerlendirme Ölçeğinin Geliştirilmesi: Güvenirlik ve Geçerlik Çalışmaları”, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 7, ss. 18-23.
- Küçük V, Koç H (2004). Psiko-Sosyal Gelişim Süreci İçerisinde İnsan ve Spor İlişkisi. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 10.131-141.
- Nacar F. S (2010). Sınıf Öğretmenlerinin İletişim ve Kişilerarası Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Özer A K (2000). İletişimsizlik Becerisi, İstanbul Sistem Yayıncılık.
- Piji K.D (2012). Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğrencilerinin İletişim ve Problem Çözme Becerileri. GEFAD / GUJGEF, 32(1), 33-54.
- Salovey P, Mayer J. D (1990). “Emotional intelligence. Imagination”, Cognition and Personality, 9, s. 185-211.
- Ulukan H (2012). İletişim Becerilerinin Takım ve Bireysel Sporculara Olan Etkisi. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Ana Bilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yılmaz N (2011). Okul Öncesi Öğretmenlerinin İletişim Becerileri, Problem Çözme Becerileri ve Empatik Eğilim Düzeyleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla: Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.